

Vakcinacsata az Európai Tanács ülésén

Dr. Navracsics Tibor

Noha eddig is érezhető volt a növekvő feszültség a tagállamok között az Európai Bizottság sokak által késedelmesnek tartott vakcinabeszerezései miatt, az Európai Tanács mostani ülésén várhatóan minden eddiginél élesebben csapnak össze a nemzeti érdekek.

A március 25-26-ára tervezett Európai Tanács ülés már az eredeti tervek szerint is meglehetősen zsúfolt napirenddel rendelkezik. Az eredetileg fizikai jelenléttel, később, a járványhelyzet súlyossága miatt távollétire változtatott ülésen a megvitatandó pontok között szerepel az egységes belső piac, az iparpolitika és a digitális átmenet prioritásainak meghatározása éppúgy, mint a Földközi-tenger keleti medencéjében fekvő országokkal – elsősorban Törökországgal - fennálló kapcsolatrendszer értékelése. A legnagyobb médiafigyelmet kiváltó része a találkozóknak ugyanakkor a szervezők szándéka szerint Joe Biden amerikai elnök rövid [bekapcsolódása](#) lesz az európai állam- és kormányfők vitájába, az EU-USA viszonyt értékelendő.

Természetesen, az elmúlt egy év kényszerű hagyományainak megfelelően a koronavírus-járvány helyzetértékelése is szerepel a napirendi pontok között. Míg eddig általában a terjedés megakadályozása volt a fő téma, az utóbbi három hónapban egyre inkább átvette ennek helyét a vakcinabeszerezés és -elosztás sok vitát és ellentétet szülő problémája. A tagállamok vezetői már a korábbi tanácskozásaikon is egyre élesebben fogalmazva [keltek ki](#) az Európai Bizottság általuk lassúnak és szervezetlennek tartott beszerzési tevékenysége miatt.

Mindezek a kifogások várhatóan még nagyobb fontosságot kapnak a mostani találkozóknak. Két héttel ezelőtt, március 12-én Sebastian Kurz osztrák szövetségi kancellár már [hangot adott](#) annak a gyanújának, hogy egyes országok a gyártókkal és a Bizottsággal folytatott mögöttes alkukkal tisztességtelen előnyre tesznek szert a többi, a Bizottság beszerzési politikájában bízó tagállammal szemben. Pár nappal később aztán öt tagállam – Ausztria, Bulgária, Csehország, Lettország és Szlovénia –, amelyhez később Horvátország is csatlakozott, [levéllel](#) fordult az Európai Bizottság és az Európai Tanács elnökeihez. Ebben [kérik](#), hogy az Európai Tanács következő ülésén tűzzék napirendre a vakcinák beszerzése és elosztása körüli anomáliák kérdését. Kérésüknek további nyomtatékot adva március 16-án Bécsben találkozott egymással a bolgár, cseh, osztrák és szlovén miniszterelnök, ahol megismételték azon szándékukat, hogy az Európai Tanács következő ülésén felvetik a vakcinaelosztás arányosságának kérdését.

Ezzel egyidőben a magyar kormány is az Európai Bizottsághoz fordult. A Gulyás Gergely miniszter által jegyzett levél azt a [kérést](#) tartalmazta, hogy – miután a magyar kormány

nyilvánosságra hozta a vakcinabeszerzés terén Kínával és Oroszországgal kötött szerződését – az Európai Bizottság hozza nyilvánosságra az összes vakcinaszerveződést.

Az Európai Bizottság a levélre adott válaszában [hangsúlyozta](#), hogy a vakcinabeszerzéssel és -elosztással kapcsolatos alapelveket a tagállamok egyetértésével állapították meg, akiknek egyben a folyamat során több ponton is lehetőségük van ellenőrzést gyakorolni. A járvánnyal kapcsolatos problémák megoldása érdekében pedig március 17-i [közleményükben](#) felszólították a tagállamokat, hogy kerüljék el a – ahogyan a dokumentum fogalmaz -: „nyitás-zárás káros és költséges ciklusait”.

A fenti vita fényében nem tűnik valószínűnek, hogy a Bizottság felszólítása értő fülekre talál, és a tagállamok egy összehangolt nyitási stratégia kidolgozásával töltik majd a csütörtököt. Sokkal nagyobb esély van arra, hogy az osztrák panaszhoz hasonló viták határozzák majd meg az Európai Tanács ülésének ezen napirendi pontját.

2021.03.25.

